

De Langstraat

De Langstraat is een streek in de provincie Noord-Brabant, die eeuwenlang het centrum vormde van de Nederlandse schoen- en lederproductie. Het hart van de Langstraat is het stadje Waalwijk, waar ook het Nederlands Leder en Schoenen Museum is gevestigd.

Het is een tamelijk groot gebied dat grofweg ligt tussen Geertruidenberg en 's-Hertogenbosch. Van oost naar west liggen in de Langstraat de dorpen en steden: Vlijmen, Nieuwkuijk, Drunen, Baardwijk, Waalwijk, Besoijen, Sprang-Capelle, Waspik, Raamsdonk en Raamsdonksveer. Ten zuiden van de Langstraat bevindt zich het Kwartier van Oisterwijk van de Meierij van 's-Hertogenbosch, in het noorden vindt men het Land van

Altena en het Land van Heusden, in het westen ligt het voormalige Hollandse stadje Geertruidenberg en in het zuidwesten de Baronie van Breda.

Ontstaan

De Langstraat was oorspronkelijk een dijk die van oost naar west door een moerassig landschap liep, tussen de Maas en de hoger gelegen Brabantse zandgronden. Langs de dijk vestigden zich

boeren die het land ontgonnen in lange stroken die loodrecht op de dijk stonden, het zogenaamde slagenlandschap. Namen als Zuidhollandse dijk (te Sprang-Capelle en Kaatsheuvel) verwijzen nog naar deze situatie. De Langstraat ontwikkelde zich tot het belangrijkste leercentrum van Nederland. Er werden vooral schoenen en portemonnees gemaakt, grotendeels handwerk.

Ambachtelijk

Een schoenmaker was een echte ambachtsman die alles wist van het schoenproductieproces. De leer- en schoennijverheid in de Langstraat kende grote bloeiperioden, met name in het begin van de 19e eeuw, maar ook diepe dalen. Al na de Eerste Wereldoorlog kreeg de Nederlandse schoenindustrie steeds meer te maken met concurrentie uit het buitenland, waardoor het aantal fabrieken geleidelijk terugliep. Anno 1960 waren er nog 227, in 2001 zijner nog een stuk of twintig productiebedrijven. Schoenfabriek H. Greve B.V. in Waalwijk is de enige overgebleven ambachtelijke schoenfabriek in de Langstraat.

Verstedelijking

De Langstraat is in de loop van de 20e eeuw sterk verstedelijkt. Naast de schoenfabrieken kenden de metaalindustrie, waarvan sloopschroef-

fabriek Lips de meest bekende was. Deze kwam in 1939 naar Drunen en werd eind 20e eeuw overgenomen door Wärtsilä, die in 2010 de productie verplaatste naar China. Andere metaalbedrijven bleven actief in Drunen.

Ter herinnering aan de rijke geschiedenis van de Langstraat wordt elk jaar in september De 80 van de Langstraat gelopen. Deze wandeltocht is een zogenaamde Kennedymars, met een lengte van 80 kilometer. De tachtig van de Langstraat is dit jaar voor de 30e keer georganiseerd en is met 30.000 deelnemers één van de grootste Kennedymarsen van Nederland.